

NAQQIUT
Akissuteqaat 11. oktober 2013-meersaq taarserpaa

(Immikkoortut aappaanni ilassuteqaateqarpoq immikkoortullu pingajuanni naqqiuteqarluni. Paatsooqatigiinneq pissutaalluni akissuteqaat naammassineqanngitsoq nassiunneqarsimavoq.)

Uunga siunnersuut: Ingerlatseqatigiiffiit tamakkiisumik ilaannakoortumilluunniit akiliisartut il.il. eqqarsaatigalugit ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip 1. januar 2015 aallarnerfigalugu 20 %-nut appartinnissaa pillugu kingusinnerpaamik UKA 2014-mi inatsisip allanngortinnissaanut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Jens B. Frederiksen aamma Andreas Uldum, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Selskabit akileraarutaat Kalaallit Nunaata akileraartarnikkut unammillersinnaassusianut pingaarutillit arlaqartut ilagaat. Pingaarutillit allat, soorlu ilanngaatineqarsinnaasut pillugit maleruagassat, nalikilliliisarneq ilaallu ilanngullugit aamma aalajangiisuupput.

Selskabit akileraarutaannik maannakkut 30 %-iusumik, siunnersuutigineqartutuut 10 procentpointimik appaalluni 20 %-inngortitsinissap sunniutissaa pingaarneq tassaassaaq suliffeqarfiit sinneqartooruteqarlutik ingerlasut Kalaallit Nunaanni tamat nammaqatigiinnerannut akiliinikillinissaat. Selskabit akileraarutaat apparneqassappat tamanna maannakkut isertinneqartartutigit ukiumut 65 mio. kr.-it missinginik annaasaqaataassaaq. Assersuutitut oqaatineqarsinnaavoq selskabit akileraarutaannik 2006-imi appaanerup, tassa 35 %-iniit 30 %-inut, 2007-imi isertitassatigit 25 mio. kr.-it missinginik annaasaqaataanissaa taamanikkut nalilerneqarmat. Annaaneqartussatut naatsorsuutigineqartut taamanikkut 26 mio. kr.-it missaanniipput.

Sunniutissat ilagissavaat akileraarutissat kinguartitat 1 mia. kr.-it missaannik amerlatigilersus-satut eqqoriarneqartut, tassa kisitsit akunnaallillugu. Akileraarutip procentianik appaasoqas-sappat tamanna ukiut arlaqartut ingerlaneranni 330 mio. kr.-it missinginik annaasaqaataas-saaq. Akileraarutissat kinguartitat tassaapput pigisat nalillit akileraarutitigut nalikillilerneqar-nerisa aamma nalinginnaasumik niuernerme nalingisa assigiinnngissutaat.

Aammali isertinneqartartussaajumaartussat, selskabit akileraarutaannik appaanissap qanorpiaq amerlatigisunik annaasaqaataasalernissaanut aalajangiisuulluinnassapput. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik iluanaarutaasumik ingerlatsisoqalissappat isertitassatigut annaaneqartus-sat amerlanerujussuussaapput. Assersuutigalugu ISUA-ni saviminissarsiorfissami piiaanissa-mik pilersaarutip inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaanissaanik nalilersuinerme, (2012-i-mi martsimi pisumi ukiumilu aamma tassani julimi nalileqqinneqartumi) London Mining Greenland A/S-ip naatsorsuutigisimavaa ukiuni 15-ini atuussinnaanera naatsorsuutigalugu selskabit akileraarutaannut katillugit 28,5 mia. kr.-it akilissallugit. Kisitsit taanna soorunami mianersuutassaavoq, selskabilli akileraarutaata procentianik 30-miit 20-mut appaanissaq aki-leraarutitigut isertitassat, tunngavissat maanna pigineqartut malillugit ukiut 15-it ingerlaneran-ni 9,5 mia. kr.-inik, allatut oqaatigalugu agguaqatigiissillugu ukiumut 750 mio. kr.-ingajannik ikileriaateqarnerannik kinguneqassaaq. Taakku saniatigut aamma sullissisuujunnartut il.il. sel-skabit akileraarutaannut akiliutaasigut isertitassat ikilissapput.

Tassa selskabit akileraarutaannik appaanissaq kommuninut Namminersorlutillu Oqartussanut isertitassatigut amerlasuunik annaasaqaataassaaq, taakkulu taartissaqartinniarlugit allatigut isertinneqartariaqarput imaluunniit allatigut sipaartoqartariaqassalluni – matumani aamma atugarissaarnissap tungaatigut.

Selskabinut maleruagassat tamarmiusut aaqqissuunnerisigut taakkunuunatigut isertinneqartar-tut – selskabinuinnaanngitsoq – inuiaqatigiinnulli tamanut iluaqutaanissaat Naalakkersuisunit pingaartilluinnarneqarpoq. Taamaammat inuussutissarsiuutinik ingerlataqartut akileraartinne-qartarnerat nutarteriffiginiallugu sulineq Naalakkersuisut aallartereerpaat. Nutarterinissap Inatsisartunut 2014-imi saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Selskabit akileraarutaannik appaaniarneq akileraartarnerup tungaatigut iliuusissanut allanut ilanngullugu pisariaqarpoq. Taamaattumik selskabit akileraarutaannik appaanissap kinguneris-sasai pillugit peqqissaartumik misissuinissaq, inuussutissarsiuutinik ingerlataqartut akileraar-tinneqartarnerannik nutarterinissami ingerlanneqalereersumi ilanngunneqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut taama oqaaseqarlutik siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaat.